

Współpraca administracyjna w ramach dyrektywy o usługach

WYTYCZNE

DOTYCZĄCE STOSOWANIA MECHANIZMU OSTRZEGANIA

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE: CELE NINIEJSZYCH WYTYCZNYCH

II. PRZEGLĄD KRYTERIÓW WYSYŁANIA OSTRZEŻENIA

III. SZCZEGÓŁOWY OPIS KRYTERIÓW

1. POSTĘPOWANIE, KONKRETNE DZIAŁANIA LUB OKOLICZNOŚCI DOTYCZĄCE DZIAŁALNOŚCI USŁUGOWEJ
 - a) *Objęte sytuacje*
 - b) *Sytuacje, w których mechanizm ostrzegania nie może zostać zastosowany – związek pomiędzy mechanizmem ostrzegania określonym w dyrektywie o usługach a istniejącymi mechanizmami ostrzegania o produktach*
2. ISTOTNA SZKODA DLA ZDROWIA LUB BEZPIECZEŃSTWA OSÓB LUB DLA ŚRODOWISKA NATURALNEGO
 - a) *Waga szkody*
 - b) *Zakres szkody*
3. ZWIĄZEK PRZYCZYNOWY MIĘDZY SYTUACJĄ ZWIĄZANĄ Z USŁUGAMI A POTENCJALNĄ ISTOTNĄ SZKODĄ
4. RZECZYWISTE/KONKRETNE RYZYKO
 - a) *Efekt środka przyjętego przez usługodawcę lub państwo członkowskie w celu wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka*
 - b) *Profil usługobiorcy i jego zdolność rozumienia i uniknięcia ryzyka*
5. WYMÓG TRANSGRANICZNEGO SKUTKU RYZYKA

IV. KTO WYSYŁA OSTRZEŻENIE?

1. OSTRZEŻENIA WYSYŁANE PRZEZ PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE PROWADZENIA PRZEDSIĘBIORSTWA
2. OSTRZEŻENIA WYSYŁANE PRZEZ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE INNE NIŻ PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE PROWADZENIA PRZEDSIĘBIORSTWA
3. OSTRZEŻENIA WYSYŁANE PRZEZ PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE PROWADZENIA PRZEDSIĘBIORSTWA ZWIĄZANE Z WCZEŚNIEJSZYM OSTRZEŻENIEM OD INNEGO PAŃSTWA CZŁONKOWSKIEGO

V. KTO OTRZYMUJE OSTRZEŻENIE?

VI. ZAMKNIĘCIE OSTRZEŻENIA

1. KIEDY NALEŻY ZAMKNAĆ OSTRZEŻENIE?
2. SPRZECIW WOBEC PROPOZYCJI ZAMKNIĘCIA

VII. WYCOFANIE OSTRZEŻENIA

VIII. KOREKTA INFORMACJI

IX. WYSYŁANIE DODATKOWYCH INFORMACJI

TABELA 1: LISTA KONTROLNA: OCENA ZASADNOŚCI WYSYŁANIA OSTRZEŻENIA

TABELA 2: ZALEŻNOŚĆ: ISTOTNOŚĆ SZKODY – PRAWDOPODOBIENSTWO WYSTAPIENIA SZKODY

TABELA 3: KIEDY NALEŻY WYŚLAĆ OSTRZEŻENIE – OCENA KROK PO KROKU

I. WPROWADZENIE: CELE NINIEJSZYCH WYTYCZNYCH

Zgodnie z art. 29 ust. 3 i art. 32 ust. 1 Dyrektywy o usługach, państwa członkowskie są zobowiązane do powiadamiania pozostałych państw członkowskich i Komisji o działalności usługowej, która może spowodować istotną szkodę dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób lub dla środowiska naturalnego („mechanizm ostrzegania”). Informacje te powinny pomóc państwom członkowskim w zapobieganiu ryzyka i w ochronie usługobiorców.

Szybka i bezpieczna wymiana informacji w ramach „mechanizmu ostrzegania” zapewni stosowanie specjalnej aplikacji systemu wymiany informacji rynku wewnętrznego (zwanego dalej „IMI”).

Ważne jest również wspólne rozumienie kryteriów i warunków mechanizmu ostrzegania w celu ograniczenia ryzyka wysyłania niepotrzebnych lub nieuzasadnionych ostrzeżeń. Ponadto konieczne jest wspólne rozumienie w zakresie stosowania różnych dodatkowych funkcji w systemie IMI, takich jak zamykanie, wycofywanie i korekta ostrzeżeń oraz wysyłanie dodatkowych informacji.

Niniejsze wytyczne opierają się na pojęciach zastosowanych w dyrektywie o usługach i w żaden sposób nie zawężają ani nie rozszerzają obowiązków państw członkowskich. Ich celem jest wspomoczenie państw członkowskich w dostarczaniu wskazówek organom krajowym zajmującym się mechanizmem ostrzegania.

Wytyczne te nie są wyczerpujące i nie uwzględniają wszystkich możliwych sytuacji i okoliczności. Organy krajowe powinny ocenić każdy przypadek indywidualnie, uwzględniając kryteria określone w dyrektywie o usługach, swoje własne doświadczenie i praktykę oraz wszelkie inne istotne czynniki i metody.

Należy zauważyć, że wytyczne pozostają bez uszczerbku dla przepisów krajowych określających, kto odpowiada za wysyłanie ostrzeżeń lub podejmowanie środków.

Z uwagi na skutki, jakie ostrzeżenie może mieć dla usługodawcy, państwa członkowskie będą musiały zapewnić objęcie usługodawcy, którego ostrzeżenie dotyczy, odpowiednią ochroną w trakcie całej procedury (przed wysłaniem ostrzeżenia, w trakcie jego wysyłania i po jego wysłaniu). Szczególnie ważne jest zapewnienie, aby ostrzeżenia były wysyłane wyłącznie w przypadkach, gdy jest to rzeczywiście uzasadnione. W wytycznych ograniczono się do materialnych kryteriów wysyłania, zamykania, wycofywania i korekty ostrzeżeń oraz wysyłania dodatkowych informacji. Niniejsze wytyczne nie dotyczą stosowania przepisów wspólnotowych lub krajowych dotyczących prawa do obrony.

TABELA 1: LISTA KONTROLNA: OCENA ZASADNOŚCI WYŚLIANIA OSTRZEŻENIA

Krok 1	Czy poważne potencjalne zagrożenie jest związane z działalnością usługową / z postępowaniem usługodawcy?	→ Nie × → Brak ostrzeżenia					
Krok 2	↓ Tak ✓→	Czy działalność usługowa jest objęta dyrektywą o usługach?			→ Nie × → Brak ostrzeżenia		
Krok 3	↓ Tak ✓→	↓ Tak ✓→	Czy istnieje niebezpieczeństwo o wystąpienia istotnej szkody dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób lub dla środowiska naturalnego?			→ Nie × → Brak ostrzeżenia	
Krok 4	Tak ✓	Tak ✓	↓ Tak ✓→	Czy istnieje związek przyczynowy między świadczeniem usługi a potencjalną istotną szkodą?		→ Nie × → Brak ostrzeżenia	
Krok 5	Tak ✓	Tak ✓	Tak ✓→	↓ Tak ✓→	Czy istnieje rzeczywiste/konkretne ryzyko wystąpienia istotnej szkody?		→ Nie × → Brak ostrzeżenia
KROK 6	Tak ✓	Tak ✓	Tak ✓	Tak ✓	↓ Tak ✓→	Czy istnieje ryzyko wystąpienia szkody w innych państwach członkowskich?	→ Nie × → Brak ostrzeżenia
Czy wykonano wszystkie kroki?... Tak ✓→		WYŚLIJ OSTRZEŻENIE					

TABELA 2: ZALEŻNOŚĆ: ISTOTNOŚĆ SZKODY – PRAWDOPODOBIENSTWO WYSTAPIENIA SZKODY

	(Niższe prawdopodobieństwo←) Prawdopodobieństwo (→ Wyższe prawdopodobieństwo)	
(Bardziej istotna potencjalna szkoda)←Istotna potencjalna szkoda →(Mniej istotna potencjalna szkoda)	<p><u>Przypadek 4:</u> mniej istotna potencjalna szkoda i względnie niskie prawdopodobieństwo jej wystąpienia</p> <p>Zasadniczo nie należy wysłać ostrzeżenia</p>	<p><u>Przypadek 3:</u> mniej istotna potencjalna szkoda i względnie wysokie/bardzo wysokie prawdopodobieństwo jej wystąpienia</p> <p>W niektórych przypadkach należy wysłać ostrzeżenie</p>
	<p><u>Przypadek 2:</u> (bardzo) istotna potencjalna szkoda i względnie niskie prawdopodobieństwo jej wystąpienia</p> <p>Zasadniczo należy wysłać ostrzeżenie</p>	<p><u>Przypadek 1:</u> (bardzo) istotna potencjalna szkoda i względnie wysokie/bardzo wysokie prawdopodobieństwo jej wystąpienia</p> <p>Należy wysłać ostrzeżenie</p>

Uwaga: celem powyższej tabeli jest zilustrowanie możliwych zależności między istotnością potencjalnej szkody a prawdopodobieństwem jej wystąpienia. Nie uwzględniono w niej innych kryteriów wysyłania ostrzeżeń opisanych w niniejszych wytycznych, które również muszą zostać spełnione, zanim będzie można wysłać ostrzeżenie.

TABELA 3: KIEDY NALEŻY WYSLAĆ OSTRZEŻENIE – OCENA KROK PO KROKU

Krok 1: [Czy poważne potencjalne zagrożenie jest związane z działalnością usługową / z postępowaniem usługodawcy?](#)

Tak, poważne potencjalne zagrożenie jest związane z działalnością usługową / z postępowaniem usługodawcy.

→ **przejdź do kroku nr 2**

Nie

→ **nie wysyłaj ostrzeżenia**

Krok 2: [Czy działalność usługowa jest objęta dyrektywą o usługach?](#)

Jeżeli nie masz pewności, kliknij tutaj, aby uzyskać więcej informacji:

http://ec.europa.eu/internal_market/services/docs/services-dir/guides/handbook_pl.pdf

Tak

→ **przejdź do kroku nr 3**

Nie

→ **nie wysyłaj ostrzeżenia**

Krok 3: [Czy istnieje niebezpieczeństwo wystąpienia istotnej szkody dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób lub dla środowiska naturalnego?](#)

Oceniając tę kwestię, należy rozważyć wagę i zakres potencjalnej szkody. Gdy szkoda ma szczególnie dużą wagę lub szczególnie szeroki zakres, wysłanie ostrzeżenia może być konieczne, nawet jeżeli prawdopodobieństwo wystąpienia szkody jest niskie.

Tak, postępowanie, konkretne działania lub okoliczności odnoszące się do działalności usługowej mogą spowodować istotną szkodę dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób lub dla środowiska naturalnego.

→ **przejdź do kroku nr 4**

Nie, nie istnieje wystarczające niebezpieczeństwo wystąpienia istotnej szkody.

→ **nie wysyłaj ostrzeżenia**

Krok 4: [Czy istnieje związek przyczynowy między sytuacją związaną z usługami a potencjalną istotną szkodą?](#)

Tak, istnieje związek przyczynowy. Potencjalna szkoda wynikałaby w zasadniczej mierze z postępowania, konkretnych działań lub okoliczności.

→ przejdź do kroku nr 5

Nie, nie można ustalić żadnego bezpośredniego związku przyczynowego między postępowaniem, konkretnymi działaniami lub okolicznościami a potencjalną istotną szkodą.

→ nie wysyłaj ostrzeżenia

Krok 5: [Czy istnieje rzeczywiste/konkretne ryzyko istotnej szkody? Oceniając tę kwestię, należy rozważyć w szczególności następujące aspekty:](#)

- Czy ryzyko istotnej szkody istnieje nadal lub czy jest prawdopodobne, że wystąpi ono w bliskiej przyszłości? *(jeżeli nie – nie wysyłaj ostrzeżenia)*
- Czy podjęto jakiekolwiek działanie w celu wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka? *(jeżeli działanie to wyeliminowało ryzyko/ jeżeli ryzyko rezydualne jest nieznaczne, nie wysyłaj ostrzeżenia)*
- Kim jest typowy usługobiorca w przypadku tej konkretnej usługi? *(jeżeli usługobiorca jest osobą, której trudniej jest rozpoznać ryzyko lub podjąć środki ostrożności, ryzyko wystąpienia szkody jest zasadniczo wyższe)*

Tak, istnieje rzeczywiste ryzyko istotnej szkody.

→ przejdź do kroku nr 6

Nie, ryzyko już nie istnieje/ nie jest prawdopodobne, że wystąpi ono ponownie w bliskiej przyszłości.

→ nie wysyłaj ostrzeżenia

Krok 6: [Czy istnieje ryzyko wystąpienia szkody w innych państwach członkowskich?](#)

Oceniając tę kwestię, należy rozważyć w szczególności następujące aspekty:

- Czy usługodawca świadczy usługi w innych państwach członkowskich?
- Czy usługodawca prowadzi przedsiębiorstwo w regionie przygranicznym?
- Czy istnieją podstawy do założenia, że świadczenie tego rodzaju usług ma zasięg transgraniczny?

Tak, usługi mają zasięg transgraniczny.

→ wyślij ostrzeżenie

Nie, usługi nie mają zasięgu transgranicznego.

→ nie wysyłaj ostrzeżenia

II. PRZEGLĄD KRYTERIÓW WYSYŁANIA OSTRZEŻENIA

Wymogi dotyczące wysyłania ostrzeżenia i związane z nimi kryteria określono w art. 29 ust. 3 i art. 32 ust. 1 dyrektywy o usługach. Art. 29 ust. 3 obejmuje przypadki, w których państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa uzyskuje informacje o postępowaniu i działaniach, które mogłyby stwarzać poważne zagrożenie, natomiast art. 32 ust. 1 określa podobny obowiązek informowania w odniesieniu do państw członkowskich innych niż państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa. Chociaż oba artykuły dotyczą różnych sytuacji, mają one ten sam cel oraz opierają się na zasadniczo podobnych zasadach i kryteriach. Kryteria wysyłania ostrzeżenia są w związku z tym następujące:

- a) postępowanie, konkretne działania lub okoliczności dotyczą działalności usługowej;
- b) istnieje niebezpieczeństwo wystąpienia istotnej szkody dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób lub dla środowiska naturalnego;
- c) istnieje związek przyczynowy między sytuacją związaną z usługami a potencjalną istotną szkodą;
- d) istnieje rzeczywiste ryzyko;
- e) ryzyko ma zasięg transgraniczny.

Aby ostrzeżenie mogło zostać wysłane, muszą zostać spełnione wszystkie powyższe kryteria w konkretnej przedmiotowej sytuacji.

III. SZCZEGÓŁOWY OPIS KRYTERIÓW

1. POSTĘPOWANIE, KONKRETNE DZIAŁANIA LUB OKOLICZNOŚCI DOTYCZĄCE DZIAŁALNOŚCI USŁUGOWEJ

a) Objęte sytuacje

Ostrzeżenie należy wysłać, wyłącznie jeżeli ustalono, że istotną szkodę mogłaby spowodować działalność usługowa, **która mieści się w zakresie zastosowania dyrektywy o usługach¹**. Na przykład „mechanizm ostrzegania” nie dotyczy sytuacji, w których ryzyko wystąpienia szkody stwarzają usługi transportowe, usługi zdrowotne lub usługi ochrony osobistej, ponieważ są one wyłączone z zakresu dyrektywy o usługach.

Fakt, że dana usługa jest świadczona zgodnie z prawem w państwie członkowskim nie oznacza, że państwo członkowskie nie może wysłać ostrzeżenia dotyczącego postępowania lub konkretnych działań, które w kontekście świadczenia tej usługi stwarzają ryzyko

¹ Art. 2 dyrektywy o usługach. Dalsze wyjaśnienia dotyczące zakresu dyrektywy o usługach znajdują się w sekcji 2.1 Podręcznika wdrażania dyrektywy o usługach, dostępnego pod adresem http://ec.europa.eu/internal_market/services/docs/services-dir/guides/handbook_pl.pdf.

wystąpienia istotnej szkody dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób lub dla środowiska naturalnego.

Ryzyko wystąpienia istotnej szkody powinno pojawić się w związku z **postępowaniem** usługodawcy lub w związku z jakąkolwiek **inną okolicznością** dotyczącą działalności usługowej. Nie należy zatem wysyłać ostrzeżenia w przypadku postępowania lub działania, które może spowodować zagrożenie, ale które **nie jest związane ze świadczeniem usług**.

Przykład

Jeżeli usługodawca świadczący usługi w zakresie nauczania języków zostaje aresztowany za niebezpieczną jazdę samochodem, nie będzie powodu do wysyłania ostrzeżenia do innych państw członkowskich. Postępowanie stanowiące zagrożenie nie ma związku ze świadczeniem usługi.

Przykłady postępowania, które może stwarzać ryzyko są następujące²:

- **Aktywne działanie** ze strony usługodawcy, takie jak niebezpieczne postępowanie lub dostarczanie nieprawdziwych informacji (np. nieodpowiedzialna gospodarka odpadami, która mogłaby przynieść szkodę środowisku, lub udzielanie błędnych porad żywieniowych, które mogłyby zaszkodzić zdrowiu osób).
- **Brak działania lub nadzoru** ze strony usługodawcy, np. nie podjęcie koniecznych środków zapobiegawczych lub brak podstawowych instrukcji dla usługobiorców (np. dotyczących maksymalnego czasu trwania sesji opalającej w solarium).
- **Niewłaściwe używanie bezpiecznego sprzętu lub używanie niebezpiecznego sprzętu** przy świadczeniu usługi (używanie wewnątrz pomieszczeń sprzętu grającego przeznaczonego wyłącznie do użytku na zewnątrz lub udostępnianie niebezpiecznych atrakcji na targach objazdowych).

b) Sytuacje, w których mechanizm ostrzegania nie może zostać zastosowany – związek pomiędzy mechanizmem ostrzegania określonym w dyrektywie o usługach a istniejącymi mechanizmami ostrzegania o produktach

W przypadku tego mechanizmu ostrzegania **ryzyko musi dotyczyć postępowania, konkretnych działań lub okoliczności w kontekście działalności usługowej**.

Mechanizm ostrzegania nie powinien być stosowany w przypadku, gdy źródłem ryzyka są produkty konsumenckie. W tych przypadkach powinny zostać zastosowane systemy wczesnego ostrzegania o produktach³. Państwa członkowskie uzyskają w ten sposób szczegółowe informacje dotyczące niebezpieczeństwa produktu i w ten sposób będą mogły podjąć kroki mające na celu wycofanie go z obrotu.

W pewnych przypadkach **postępowanie usługodawcy może być jednak powiązane ze stosowaniem produktów w sposób stanowiący część świadczenia usługi** i, jeżeli istnieje

² Przy podejmowaniu decyzji, czy wysłać ostrzeżenie, nie ma potrzeby określania winy lub ustalania, czy nastąpiło zaniedbanie w odniesieniu do danego postępowania.

³ tj. system wczesnego ostrzegania w zakresie produktów nieżywnościowych (RAPEX), system wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt (RASFF) lub system wczesnego ostrzegania o produktach leczniczych – system nadzoru nad wyrobami medycznymi.

przy tym poważne ryzyko, konieczne będzie zastosowanie mechanizmu ostrzegania. Sytuacja taka miałaby na przykład miejsce, jeżeli usługodawca podczas świadczenia usługi **niewłaściwie stosowałby bezpieczne produkty**, powodując ryzyko dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób lub dla środowiska naturalnego.

Przykład

Przy niektórych zabiegach kosmetycznych usługodawca X stosuje kremy znieczulające w ilości wyższej niż wskazana. Nieprawidłowe stosowanie tych kremów stwarza ryzyko dla zdrowia osób. W związku z tym, że nieodpowiednie stosowanie środka znieczulającego, a nie środek znieczulający jako taki, czyni usługę niebezpieczną, mechanizm ostrzegania określony w dyrektywie o usługach powinien zostać zastosowany.

Innym scenariuszem jest sytuacja, w której podczas świadczenia usługi stosowany jest produkt niebezpieczny. Może to wymagać wysłania uzupełniającego ostrzeżenia przy zastosowaniu mechanizmu ostrzegania określonego w dyrektywie o usługach, nawet jeżeli ostrzeżenie zostało już wysłane przy zastosowaniu mechanizmu ostrzegania o produktach. Byłoby tak na przykład w przypadku, w którym usługodawca kontynuowałby stosowanie niebezpiecznych produktów konsumenckich podczas działalności usługowej, mimo że produkty te zostały wycofane z obrotu lub zostały wycofane od konsumentów przez producentów lub dystrybutorów.

Przykład

Ostrzeżenie wysłane przy użyciu systemu RAPEX informuje o niebezpiecznej zabawce, która później zostaje wycofana z obrotu we wszystkich państwach członkowskich. Państwo członkowskie A posiada informację, że organizator rozrywki dla dzieci X kontynuuje stosowanie niebezpiecznej zabawki podczas swoich przedstawień w kilku państwach członkowskich. Postępowanie to mogłoby spowodować istotną szkodę dla zdrowia dzieci. Państwo członkowskie A powinno wysłać ostrzeżenie przy zastosowaniu mechanizmu ostrzegania określonego w dyrektywie o usługach powiadamiające o niebezpieczeństwie usługi rozrywkowej świadczonej przez X.

2. ISTOTNA SZKODA DLA ZDROWIA LUB BEZPIECZEŃSTWA OSÓB LUB DLA ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Dla potrzeb wysłania ostrzeżenia potencjalna szkoda dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób lub dla środowiska naturalnego musi być **istotna**. Wydaje się, że w tym kontekście szczególnie ważne są dwa następujące czynniki: (a) potencjalna waga szkody i (b) potencjalny zakres szkody.

a) Waga szkody

Ocena potencjalnej wagi szkody powinna opierać się na rozważeniu możliwych konsekwencji postępowania usługodawcy lub konsekwencji wynikających z okoliczności.

- **Istotna szkoda dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób** obejmuje szkodę dla ich integralności fizycznej lub psychicznej, taką jak poważne obrażenia (np. złamania, uszkodzenia organów wewnętrznych, uszkodzenia wzroku lub słuchu, poważne oparzenia skóry lub rany cięte itd.), przewlekłe lub inne poważne choroby, zaburzenia psychiczne itd.
- **Poważna szkoda dla środowiska** (naturalnego i miejskiego) obejmuje poważne zanieczyszczenie w różnych formach (zanieczyszczenie powietrza i wody, skażenie gleby środkami chwastobójczymi, pestycydami lub metalami ciężkimi, zagrożenie hałasem lub zanieczyszczenie świetlne), szkody spowodowane przez pożary oraz zniszczenie ekosystemów i różnorodności biologicznej.

b) Zakres szkody

Przy szacowaniu istotności potencjalnej szkody należy uwzględnić liczbę osób lub obszar, na które szkoda może mieć wpływ. Jeżeli zakres jest szczególnie duży, istotność szkody będzie – logicznie – wyższa.

Przykład

Usługodawca prowadzący przedsiębiorstwo w państwie członkowskim A nie przestrzega norm higieny i świadczenie przez niego usług cateringowych spowodowało lekkie zatrucie pokarmowe wśród dużej liczby osób w państwie członkowskim B. Choć w zasadzie lekkie zatrucie pokarmowe mogłoby być uważane za nieistotną szkodę dla zdrowia osób, duża liczba osób potencjalnie dotkniętych oznacza, że szkoda mimo to może być uważana za istotną.

3. ZWIĄZEK PRZYCZYNOWY MIĘDZY SYTUACJĄ ZWIĄZANĄ Z USŁUGAMI A POTENCJALNĄ ISTOTNĄ SZKODĄ

Musi istnieć **bezpośredni związek przyczynowy** między postępowaniem lub okolicznościami a potencjalną istotną szkodą.

Nie będzie takiego związku, jeżeli ryzyko szkody będące źródłem ostrzeżenia zostało wywołane lub spowodowane w bardzo znacznym stopniu przez siłę wyższą lub osobę trzecią (w tym usługobiorcę).

Przykład

Usługobiorca X ponosi istotną szkodę z powodu niezastosowania się do instrukcji, których wyraźnie polecono mu przestrzegać przy korzystaniu ze sprzętu do nurkowania. W tym przypadku szkoda nie ma związku z postępowaniem usługodawcy, ale wynika raczej z postępowania usługobiorcy.

4. RZECZYWISTE/KONKRETNE RYZYKO

Należy zauważyć, że wiedza o niebezpiecznym postępowaniu lub konkretnych działaniach usługodawcy w danym państwie członkowskim nie powinna automatycznie skutkować wysłaniem ostrzeżenia przez to państwo członkowskie. Ważne jest oszacowanie **istnienia rzeczywistego ryzyka**. Rzeczywiste ryzyko ma miejsce w przypadku, gdy niebezpieczna sytuacja związana z działalnością usługową:

- **istnieje nadal** w czasie wysyłania ostrzeżenia lub
- jej **wystąpienie jest** (wystarczająco) **prawdopodobne** w (bliskiej) przyszłości.

Przy określaniu, czy istnieje **wystarczające prawdopodobieństwo** wystąpienia niebezpiecznej sytuacji w przyszłości, należy uwzględnić wszystkie **fakty/okoliczności**, a w szczególności ustalić, czy tego rodzaju niebezpieczna sytuacja lub możliwa szkoda wystąpiła w przeszłości i czy istnieją czynniki wskazujące, że możliwe są zmiany postępowania usługodawcy lub zmiany okoliczności.

Nie można przewidzieć zdarzeń całkowicie przypadkowych ani im zapobiec. Jeżeli nie ma dowodów na to, że zdarzenie, które wystąpiło podczas świadczenia usługi, może mieć miejsce ponownie, nie zachodzi potrzeba wysyłania ostrzeżenia, bez względu na to, jak istotna może być wynikająca z niego szkoda.

Przykład

Usługodawca X oferuje innowacyjny zabieg na skórę, który stwarza wyraźne zagrożenie dla zdrowia osób. Istnieją podstawy, aby sądzić, że postępowanie usługodawcy X nie ulegnie zmianie, chyba że taka zmiana zostanie wymuszona. Ryzyko szkody będzie istniało, dopóki usługodawca X będzie świadczył usługi. Każde państwo członkowskie, które uzyskuje informacje o szkodzie, powinno ostrzec państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa oraz inne państwa członkowskie, w których X może świadczyć swoje usługi.

Niektóre usługi są **nieodłącznie związane z pewnym stopniem ryzyka**, a mianowicie usługi takie jak niektóre sporty „wysokiego ryzyka” (np. paralotniarstwo, spadochroniarstwo, skoki na linie itp.) lub wydarzenia takie jak wyścigi samochodowe w mieście.

Jeżeli usługa, która jest niebezpieczna sama w sobie, jest świadczona zgodnie z prawem w danym państwie członkowskim, oczywiście jest, że nie należy wysłać ostrzeżenia do innych państw członkowskich. Jeżeli jednak postępowanie lub konkretne działania danego usługodawcy mogłyby istotnie wpłynąć na zwiększenie ryzyka wpisanego w tę usługę, należy wysłać ostrzeżenie informujące inne państwa członkowskie o zagrożeniu związanym z postępowaniem lub konkretnymi działaniami danego usługodawcy (pod warunkiem że spełnione są wszystkie kryteria konieczne w celu wysłania ostrzeżenia).

Przykład

Jeżeli państwo członkowskie A zezwala na świadczenie usług w zakresie skoków na linie, nie może wysłać ostrzeżenia, jeżeli usługodawca X świadczy te usługi na jego terytorium zgodnie z prawem. Jeżeli jednak istnieją dowody, że usługodawca X zwiększa ryzyko wpisane w skoki na linie poprzez świadczenie usług niespełniających wymogów bezpieczeństwa, państwo

członkowskie A powinno wówczas wysłać ostrzeżenie do państwa członkowskiego prowadzenia przedsiębiorstwa X.

Oczywiście jeżeli potencjalna szkoda jest szczególnie istotna, nawet małe prawdopodobieństwo jej wystąpienia w przyszłości może uzasadniać wysłanie ostrzeżenia.

Wydaje się, że w tym kontekście szczególnie ważne są dwa czynniki: (a) efekt środka przyjętego przez usługodawcę lub państwo członkowskie w celu wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka oraz (b) profil przeciętnego usługobiorcy i jego zdolność rozumienia i uniknięcia ryzyka.

a) Efekt środka przyjętego przez usługodawcę lub państwo członkowskie w celu wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka

W niektórych warunkach środki przyjęte dobrowolnie przez usługodawcę mogą wyeliminować ryzyko. Podobnie, środki przyjęte przez państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa lub inne państwa członkowskie zgodnie z prawem WE, a w szczególności z dyrektywą o usługach, mogą w znacznym stopniu ograniczyć ryzyko lub wyeliminować je całkowicie. W przypadku braku ryzyka nie należy wysłać ostrzeżenia.

Zasadniczo państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa będzie miało możliwość podjęcia kroków w celu wyeliminowania ryzyka, a w rezultacie więcej ostrzeżeń będzie wysyłanych przez państwa członkowskie inne niż państwo prowadzenia przedsiębiorstwa.

b) Profil usługobiorcy i jego zdolność rozumienia i uniknięcia ryzyka

Przy ocenie prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożenia należy wziąć pod uwagę **przeciętny stan wiedzy usługobiorcy na temat ryzyka i możliwość podjęcia środków ostrożności**, tak aby możliwe było określenie stopnia ryzyka.

Wiedza dotycząca ryzyka może zależeć od **profilu usługobiorcy**. W przypadku usług świadczonych między przedsiębiorstwami, usługobiorca może mieć większą świadomość i możliwość podjęcia środków ostrożności niż w przypadku świadczenia usług na rzecz klienta indywidualnego (konsumenta). Podobnie, ryzyko wystąpienia szkody w wyniku postępowania lub konkretnych działań może być wyższe w przypadku usług świadczonych na rzecz osób starszych, dzieci lub osób niepełnosprawnych fizycznie lub umysłowo.

Przykład

Państwo członkowskie uzyskuje informację o działalności usługowej, która dotyczy dzieci i która mogłaby spowodować istotną szkodę dla ich bezpieczeństwa. Ponieważ dzieci mają zasadniczo mniejszą świadomość ryzyka, a tym samym są niezdolne do podejmowania środków ostrożności wobec tego ryzyka, prawdopodobieństwo wystąpienia szkody jest większe niż w przypadku, w którym działalność stanowiąca ryzyko jest skierowana do dorosłych.

W przypadku innych grup osób prawdopodobieństwo wystąpienia szkody może być większe, jeżeli usługodawca nie zapewnia odpowiednich zabezpieczeń, ostrzeżeń lub instrukcji, a zagrożenie nie jest oczywiste.

Przykład

Usługodawca A świadczy usługi związane z doradztwem żywieniowym, które może powodować znaczącą szkodę w przypadku osób cierpiących na określone zaburzenia niedoborowe. Wydaje się, że usługobiorcy nie mają świadomości zagrożenia. Z uwagi na nowatorski charakter doradztwa żywieniowego, informacje na temat tego ryzyka są wśród społeczeństwa bardzo ograniczone. Dokonując oceny prawdopodobieństwa wystąpienia szkody w przyszłości, państwa członkowskie muszą wziąć pod uwagę fakt, że dorośli nie będą w stanie podjąć wystarczających środków ostrożności wobec tego ryzyka.

5. WYMÓG TRANSGRANICZNEGO SKUTKU RYZYKA

Zanim państwo członkowskie wyśle ostrzeżenie, powinno upewnić się, że istnieje wystarczające prawdopodobieństwo wystąpienia szkody **w innych państwach członkowskich**, co oznacza konieczność rozważenia wszystkich czynników mogących wskazywać na prawdopodobieństwo prowadzenia działalności przez usługodawcę w innych państwach członkowskich.

Oczywiście łatwiej jest założyć ryzyko wystąpienia szkody w innym państwie członkowskim, jeżeli usługodawca prowadzi przedsiębiorstwo w innym państwie członkowskim niż państwo członkowskie, w którym pojawia się ryzyko. Wskazówek dostarczyć mogą również rodzaj usług lub lokalizacja miejsca prowadzenia przedsiębiorstwa usługodawcy, które (jeżeli geograficznie znajduje się w bliskiej odległości od innego państwa członkowskiego) może wskazywać na fakt prowadzenia działalności w innych państwach członkowskich. W przypadku usług świadczonych przez internet założenie istnienia transgranicznego skutku ryzyka może być łatwiejsze.

Jeżeli szkoda powstała na skutek stosowania wadliwego sprzętu, który może być stosowany w innych państwach członkowskich, ustalenie transgranicznego skutku ryzyka jest łatwiejsze.

IV. KTO WYSYŁA OSTRZEŻENIE?

W dyrektywie o usługach zawarto rozróżnienie między ostrzeżeniami wysyłanymi przez państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa (art. 29 ust. 3) a ostrzeżeniami wysyłanymi przez inne państwa członkowskie (art. 32 ust. 1). Obie te sytuacje przeanalizowano oddzielnie poniżej.

1. OSTRZEŻENIA WYSYLANE PRZEZ PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE PROWADZENIA PRZEDSIĘBIORSTWA

W wielu przypadkach nie będzie konieczne wysyłanie ostrzeżenia przez państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa, ponieważ zasadniczo podjąć ono natychmiastowe środki w celu zapobieżenia wszelkiemu ryzyku niezwłocznie po uzyskaniu informacji o poważnym zagrożeniu dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób lub dla środowiska naturalnego. Środki te, ogólnie rzecz biorąc, powinny zapewnić wyeliminowanie ryzyka (np. usługodawca traci uprawnienia do prowadzenia działalności, naprawiono wadliwy sprzęt itp.). W przypadku braku (utrzymującego się) ryzyka wystąpienia istotnej szkody dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób lub dla środowiska naturalnego w innych państwach członkowskich nie ma konieczności wysyłania ostrzeżenia.

Istnieją jednak przypadki, w których wysłanie ostrzeżenia przez państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa może być konieczne mimo podjętych środków, na przykład:

- W sytuacji, gdy państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa nie ma pewności, czy środki podjęte wobec usługodawcy można skutecznie wyegzekwować lub czy są one wystarczające, aby powstrzymać wystąpienie ryzyka.

Przykład

Państwo członkowskie A otrzymuje skargi dotyczące usługodawcy, który stwarza bardzo poważne zagrożenie dla zdrowia usługobiorców. W miejscu prowadzenia przedsiębiorstwa nie istnieje możliwość podjęcia natychmiastowych i skutecznych środków w celu wyeliminowania ryzyka lub zapobieżenia ryzyku, ponieważ aktualnie usługodawca znajduje się poza jego terytorium i świadczy usługi w innym państwie członkowskim.

- W sytuacji, gdy państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa posiada informacje, że usługodawca świadczy usługi w innych państwach członkowskich, używając tego samego sprzętu.

Przykład

Państwo członkowskie A posiada informacje, że usługodawca X organizuje wycieczki rowerowe w państwie członkowskim A i w państwie członkowskim B. W państwie członkowskim A usługodawca X używa rowerów, które nie są utrzymywane w prawidłowym stanie i stwarzają ryzyko dla bezpieczeństwa osób. Państwo członkowskie A ma ważne powody, by przypuszczać, że te same rowery są używane w państwie członkowskim B.

- Niekiedy istotna szkoda dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób nie nastąpi natychmiast w następstwie postępowania lub konkretnych działań, które ją powodują, ale zostanie ujawniona na późniejszym etapie. Jeżeli postępowanie lub konkretne działania stwarzające ryzyko miały już miejsce w innych państwach członkowskich, państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa nie ma możliwości podjęcia jakichkolwiek działań w celu wyeliminowania ryzyka. W takich przypadkach należy wysłać ostrzeżenie do innych państw członkowskich w celu umożliwienia im podjęcia działań we własnym zakresie.

Przykład

Usługodawca X, prowadzący przedsiębiorstwo w państwie członkowskim A, prowadzi działalność w zakresie wykonawstwa sufitów. Niektóre sufity zawaliły się, stwarzając poważne ryzyko szkody dla osób przebywających w pomieszczeniach. W toku inspekcji wykazano, że zawalenie było spowodowane zaniedbaniem. Państwo członkowskie A posiada informacje, że usługodawca X pracował w innych państwach członkowskich, dlatego wysłała ostrzeżenie do wszystkich państw członkowskich, by zapobiec dalszym szkodom.

Fakt niepodjęcia środków przez państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa nie uniemożliwia temu państwu członkowskiemu wysłania ostrzeżenia. Jeżeli jednak środki nie zostały podjęte z powodu braku dowodów na istnienie ryzyka lub na istotny charakter potencjalnych szkód, państwo członkowskie nie powinno wysyłać ostrzeżenia do innych państw członkowskich.

Przykład

Państwo członkowskie A otrzymało pewną liczbę skarg na usługodawcę X, w których oskarża się go o powodowanie poważnego ryzyka dla zdrowia osób. Skargi są wyraźnie bezpodstawne. W rezultacie nie podejmuje się żadnych środków przeciw usługodawcy X. W takim przypadku państwo członkowskie A nie powinno wysyłać ostrzeżenia do innych państw członkowskich.

2. OSTRZEŻENIA WYSYŁANE PRZEZ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE INNE NIŻ PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE PROWADZENIA PRZEDSIĘBIORSTWA

W przypadku gdy państwo członkowskie inne niż państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa uzyskuje informacje na temat konkretnych, poważnych zdarzeń lub okoliczności mogących spowodować istotną szkodę dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób lub dla środowiska naturalnego na swoim terytorium lub na terytorium innych państw członkowskich, niezwłocznie informuje o tym państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa, pozostałe zainteresowane państwa członkowskie oraz Komisję.

W większości przypadków tego rodzaju ostrzeżenie zostanie prawdopodobnie wysłane przez państwo członkowskie, w którym świadczona jest usługa.

Inaczej niż w przypadku środków podejmowanych przez państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa, środki podejmowane przez państwo, w którym świadczona jest usługa, często będą zapobiegały wystąpieniu ryzyka jedynie na jego terytorium. W rezultacie może w dalszym ciągu występować ryzyko dla innych państw członkowskich. W takich przypadkach również należy wysłać ostrzeżenie do państwa członkowskiego prowadzenia przedsiębiorstwa, innego zainteresowanego państwa członkowskiego (innych zainteresowanych państw członkowskich) oraz Komisji.

Przykład

Usługodawca X, prowadzący przedsiębiorstwo w państwie członkowskim A, świadczy usługi sprzątnięcia i czyszczenia obiektów przemysłowych w państwie członkowskim B. Na skutek skarg państwo członkowskie B przeprowadza kontrolę, w wyniku której okazuje się, że usługodawca X usuwał odpady powstające w czasie jego pracy w sposób niebezpieczny, stwarzający ryzyko wystąpienia istotnej szkody dla środowiska naturalnego. Organy państwa członkowskiego B posiadają informacje wskazujące, że usługodawca X kontynuuje tę praktykę. Usługodawca X świadczy usługi także w państwach członkowskich C i D. W ramach środka ostrożności organy państwa członkowskiego B wysyłają ostrzeżenie do państwa członkowskiego prowadzenia przedsiębiorstwa A oraz państw członkowskich C i D.

Po otrzymaniu takiego ostrzeżenia państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa powinno zbadać sprawę i podjąć środki w celu ogólnego zapobieżenia ryzyku.

3. OSTRZEŻENIA WYSYLANE PRZEZ PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE PROWADZENIA PRZEDSIĘBIORSTWA ZWIĄZANE Z WCZEŚNIEJSZYM OSTRZEŻENIEM OD INNEGO PAŃSTWA CZŁONKOWSKIEGO

Jeżeli mimo środków podjętych przez państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa ryzyko występuje nadal, na mocy art. 29 ust. 3 dyrektywy o usługach państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa ma obowiązek poinformować o tym wszystkie zainteresowane państwa członkowskie (tj. ostrzeżenie zostaje wysłane do państw członkowskich, które jeszcze nie otrzymały ostrzeżenia, a uaktualnione informacje zostają przekazane pozostałym państwom członkowskim)⁴.

V. KTO OTRZYMUJE OSTRZEŻENIE?

W dyrektywie o usługach zawarto rozróżnienie między ostrzeżeniami wysyłanymi przez państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa (art. 29 ust. 3) a ostrzeżeniami wysyłanymi przez inne państwa członkowskie (art. 32 ust. 1). W sytuacji gdy państwa członkowskie muszą określić, których państw członkowskich dotyczy ostrzeżenie (które państwa członkowskie są zainteresowane), właściwe organy mogą uwzględnić następujące czynniki:

- dowody dotyczące świadczenia usług w innych państwach członkowskich w przeszłości; ten czynnik staje się jeszcze bardziej istotny, jeżeli świadczeniem usług w innym państwie członkowskim zajmuje się ta sama osoba, której postępowanie powoduje zagrożenie lub która używa tego samego sprzętu stwarzającego ryzyko;
- rodzaj usługi;
- miejsce prowadzenia przedsiębiorstwa usługodawcy.

VI. ZAMKNIĘCIE OSTRZEŻENIA

1. KIEDY NALEŻY ZAMKNAĆ OSTRZEŻENIE?

W celu zapewnienia ochrony usługodawcom, których ostrzeżenia dotyczą, ostrzeżenia należy wysłać jedynie w uzasadnionych przypadkach, tj. gdy spełnione są wszystkie kryteria określone w sekcji III niniejszych wytycznych. Równie istotne jest zapewnienie zamknięcia ostrzeżenia niezwłocznie po ustaniu przyczyn leżących u jego podstaw.

Zwykle zamknięcie ostrzeżenia nastąpi niezwłocznie po zniknięciu ryzyka istotnej szkody dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób lub dla środowiska naturalnego. Na przykład usługodawca mógł podjąć dobrowolne środki w celu wyeliminowania ryzyka (np. wymienił wadliwy sprzęt lub dostarczył usługobiorcom właściwe instrukcje, tym samym usuwając ryzyko, które było przyczyną ostrzeżenia). Niekiedy ryzyko może zniknąć na skutek kroków podjętych przez państwa członkowskie zgodnie z prawem wspólnotowym (np. państwo członkowskie

⁴ Aby uniknąć pomyłek i w celu zachowania spójności, nowa informacja będzie wyraźnie powiązana w systemie z ostrzeżeniem istniejącym.

prowadzenia przedsiębiorstwa może tymczasowo zawiesić pozwolenie na prowadzenie działalności usługodawcy).

Państwo członkowskie prowadzenia przedsiębiorstwa może samo uzyskać informacje o tym, że ryzyko przestało istnieć, lub może zostać poinformowane przez inne państwa członkowskie przy zastosowaniu mechanizmu ostrzegania (zob. sekcja IX poniżej). Z chwilą ustalenia, że ryzyko zniknęło, państwo członkowskie, które wysłało ostrzeżenie, powinno niezwłocznie wysłać propozycję jego zamknięcia.

2. SPRZECIW WOBEC PROPOZYCJI ZAMKNIĘCIA

Aby zapobiec niewłaściwemu używaniu funkcji zamknięcia oraz sytuacjom, w których ostrzeżenie zostaje zamknięte, mimo że jedno lub więcej państw członkowskich posiada informacje, że ryzyko występuje nadal, propozycja zamknięcia powinna być odpowiednio uzasadniona, a inne państwa członkowskie, których dotyczy ostrzeżenie, powinny mieć możliwość sprzeciwu wobec propozycji zamknięcia, jeżeli posiadają dowody, że ryzyko nadal występuje. Państwa członkowskie, których dotyczy ostrzeżenie, powinny mieć możliwość sprzeciwu wobec propozycji zamknięcia jedynie, jeżeli posiadają konkretne dowody, że ryzyko nadal występuje. Państwa członkowskie powinny zatem przedstawić dowody i uzasadnić swój ewentualny sprzeciw.

VII. WYCOFANIE OSTRZEŻENIA

Kryteria dotyczące wysłania ostrzeżeń przedstawione w niniejszych wytycznych mają na celu zapobieganie przypadkom wysłania nieuzasadnionych lub bezpodstawnych ostrzeżeń. Mimo tych zabezpieczeń nie można wykluczyć sytuacji, w której państwa członkowskie wyślą ostrzeżenie na podstawie posiadanych informacji lub dowodów, które są błędne lub niedokładne, i w której błąd zostanie wykryty dopiero na późniejszym etapie.

Przykład

Właściwe organy państwa członkowskiego A posiadają informacje wskazujące, że usługodawca X, prowadzący przedsiębiorstwo w państwie członkowskim B i świadczący usługi budowlane w państwie członkowskim A, niezgodnie z prawem usunął odpady na terytorium państwa członkowskiego A, przez co spowodował szkodę dla środowiska naturalnego. Państwo członkowskie A wysłało ostrzeżenie do państwa członkowskiego B, aby zapobiec dalszym szkodom. Dalsze kontrole przeprowadzone przez państwo członkowskie A wskazują, że odpady pozostawił nie usługodawca X, a usługodawca Y, który pracował w tym samym miejscu co usługodawca X. Usługodawca Y prowadzi przedsiębiorstwo w państwie członkowskim A i nie świadczy usług transgranicznych. W związku z tym państwo członkowskie A wycofuje ostrzeżenie.

Z chwilą wykrycia błędu państwo członkowskie, które wysłało ostrzeżenie powinno niezwłocznie wysłać wniosek o jego wycofanie. Informacja ta zostanie automatycznie przekazana do wszystkich odbiorców pierwotnego ostrzeżenia. Należy ponadto wyjaśnić, dlaczego ostrzeżenie było bezpodstawne (i należy je w związku z tym wycofać).

Należy zauważyć, że ostrzeżenie powinno być wycofane jedynie wówczas, gdy państwo członkowskie, które je zainicjowało ustali, że nie zostały spełnione kryteria wysyłania ostrzeżenia. Jeżeli w czasie wysyłania ostrzeżenia takie ryzyko istniało, a następnie zniknęło, ostrzeżenie należy zamknąć (a nie wycofać), jak opisano powyżej.

VIII. KOREKTA INFORMACJI

Niezależnie od tego, jak dokładnie zostały sprawdzone ostrzeżenia przed wysłaniem i jak zostały uzasadnione, może zaistnieć konieczność ich korekty na późniejszym etapie. Sytuacja taka może mieć miejsce na przykład, jeżeli okazuje się, że pierwotna informacja zawarta w ostrzeżeniu jest częściowo błędna. Na przykład, w czasie wysyłania ostrzeżenia inicjujące państwo członkowskie mogło wprowadzić błędną nazwę lub adres usługodawcy (lub mogło wcale nie dostarczyć tej informacji, ponieważ jej nie posiadało). W takich przypadkach istotne jest, aby dokonać korekty pierwotnego ostrzeżenia niezwłocznie po ujawnieniu błędu.

IX. WYSYŁANIE DODATKOWYCH INFORMACJI

W celu zminimalizowania ryzyka i zapewnienia prawidłowej współpracy między państwami członkowskimi ważne jest, aby informacje zawarte w ostrzeżeniu były w miarę możliwości kompletne, a państwa członkowskie, których dotyczy ostrzeżenie, miały do dyspozycji wszystkie istotne informacje. Ważne będzie w szczególności dostarczenie dodatkowych informacji, jeżeli może to pomóc w przyspieszeniu zamknięcia ostrzeżenia lub zwiększenia wiedzy innych państw członkowskich na temat istnienia poważnego ryzyka. Państwo członkowskie, które wysłało ostrzeżenie, oraz wszystkie inne państwa członkowskie, których ostrzeżenie dotyczy, będą miały okazję przekazania pozostałym państwom członkowskim informacji zwrotnych lub dodatkowych informacji o ostrzeżeniach, które będą wyraźnie związane z pierwotną wiadomością zawierającą ostrzeżenie. Przykładami tego są sytuacje, gdy:

- państwa członkowskie, które otrzymały ostrzeżenie, chcą potwierdzić, że przedmiotowa usługa jest rzeczywiście świadczona na ich terytorium i że potwierdzają albo zaprzeczają informacjom zawartym w pierwotnym ostrzeżeniu na podstawie swoich obserwacji/posiadanych informacji;
- państwa członkowskie, które wysłały lub otrzymały ostrzeżenie, chcą przedstawić informacje dotyczące podjętych przez siebie środków przeciw usługodawcy zgodnie z prawem wspólnotowym w celu ograniczenia lub wyeliminowania ryzyka;
- państwa członkowskie, które otrzymały ostrzeżenie, chcą zwrócić się do państwa członkowskiego, które wysłało ostrzeżenie, z wnioskiem o udzielenie dodatkowych informacji, np. jeżeli informacje zawarte w ostrzeżeniu były niejasne lub niekompletne;
- państwa członkowskie, które otrzymały ostrzeżenie, chcą powiadomić inne państwa członkowskie, że ich z ich punktu widzenia ostrzeżenie można zamknąć, ponieważ w ich opinii ryzyko już nie istnieje (na ich terytorium).

Ważne jest, aby nie wysyłać informacji nieistotnych/nieważnych lub zawierających powtórzenia.